

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом по ХНАУ ім. В.В. Докучаєва
№ 189 від 31 березня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів вищої освіти першого(бакалаврського) рівня
вищої освіти в Харківському національному
аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва

Харків 2021

Це Положення регламентує особливості підготовки бакалаврів у ХНАУ ім.В.В.Докучаєва і базується на Законі України “Про вищу освіту” від 01.07.14 р. № 1556-У11 та Законі України “Про освіту” від 05.09.17 р. № 2145-У111.

Бакалаврська підготовка в ХНАУ здійснюється за галузями і спеціальностями, що затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 “Про перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” .

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв’язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Бакалавр - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Підготовка бакалаврів у ХНАУ ім.В.В.Докучаєва здійснюється на основі отриманої повної загальної середньої освіти за такими спеціальностями:

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

201 «Агрономія»

202 «Захист і карантин рослин»

204«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

205 «Лісове господарство»

206 «Садово-паркове господарство»

208 «Агроінженерія»

Галузь знань 09 «Біологія»

091 «Біологія»

Галузь знань 10 «Природничі науки»

101 «Екологія»

103 «Наука про землю»

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

191 «Архітектура та містобудування»

193 «Геодезія та землеустрій»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

051 «Економіка»

054 «Соціологія»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

071 «Облік і оподаткування»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

073 «Менеджмент»

075 «Маркетинг»

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

015 «Професійна освіта»(Аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології)

Галузь знань 16 «Хімічна та біоінженерія»

162 «Біотехнології та біоінженерія»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

242 «Туризм»

Здобуття вищої освіти за рівні вищої освіти бакалавр передбачає успішне виконання здобувачем відповідної освітньо-професійної програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти.

У разі видачі випускнику диплома з відзнакою відповідну інформацію відображають записом «диплом з відзнакою» в полі «додаткова інформація», якщо дані про відзнаку відсутні поле «додаткова інформація» не друкують. Умови отримання диплома з відзнакою наведені в Положенні про замовлення, друк, облік і видачу документів про вищу освіту державного зразка та академічних довідок у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В.Докучаєва.

Стандарт вищої освіти - це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до [Національної рамки кваліфікацій](#) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

Стандарти вищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, можуть містити додаткові вимоги до правил прийому, структури освітньої програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти для відповідних освітніх програм формується у термінах програмних результатів навчання.

Заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

На основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений цим Законом, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

Стандарти вищої освіти за кожною спеціальністю розробляє центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, що забезпечують формування і реалізують державну політику у відповідних сферах, галузевих об'єднань організацій роботодавців і затверджує їх за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Термін засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра становить 3 роки 10 місяців для здобувачів, що мають повну загальну середню освіту.

Заклад вищої освіти може самостійно запроваджувати спеціалізації, що зазначаються при присудженні освітньої кваліфікації особам, які успішно закінчили навчання за відповідними освітніми програмами.

Особи, які навчаються на першому(бакалаврському) рівні вищої освіти, є здобувачами вищої освіти. На них поширюються права та обов'язки, що визначені чинним законодавством України.

2. ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ

Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Основні принципи формування освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів:

- відповідність наявним і перспективним потребам агропромислового комплексу України;
- адаптованість до прийнятої у світі системи підготовки фахівців;
- забезпечення гнучкості в системі підготовки фахівців для їх адаптації до швидкозмінних вимог національного і міжнародного ринків праці;
- оптимальне використання у навчальному процесі нових інформаційних та педагогічних технологій.

Освітньо-професійна програма бакалаврів визначається обов'язковою і вибірковою складовими, які розробляються у встановленому порядку з кожної спеціальності, що визначений для бакалаврського рівня. Обов'язкова складова змісту освіти для бакалаврського рівня визначається державним стандартом вищої освіти. Вибіркова складова змісту освіти для бакалаврського рівня визначається закладом вищої освіти з урахуванням його наукового потенціалу, специфіки та особливості агропромислового виробництва, потреб замовника

фахівців та наукових (творчих) інтересів бакалавра, його можливостей щодо оволодіння суміжними освітніми програмами.

Вибіркова частина змісту освіти включає також зміст освіти з відповідних спеціалізацій. Обов'язкові дисципліни вивчаються в обов'язковому порядку всіма здобувачами вищої освіти бакалаврських програм.

Освітня програма розробляється проектною групою випускової кафедри(міжкафедральною робочою групою), розглядається вченою радою факультету та ухвалюється вченою радою університету, затверджується ректором.

Основними принципами формування освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів є:

- відповідність наявним і перспективним потребам агропромислового комплексу України;
- адаптованість до прийнятої у світі системи підготовки фахівців;
- забезпечення гнучкості в системі підготовки фахівців для їх адаптації до швидкозмінних вимог національного і міжнародного ринків праці;
- оптимальне використання у навчальному процесі нових інформаційних та педагогічних технологій.

Заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньо-професійної програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальний план розробляється за єдиним зразком для всіх спеціальностей. Навчальний план підписується деканом факультету, першим проректором і затверджується головою вченої ради та ректором університету.

Формами звітності за якість навчання здобувача є:

- складання іспитів та заліків;
- доповіді на наукових та методичних семінарах, конференціях;

- підготовка і захист звітів з виконаної програми навчальної та виробничої практик;
- складання підсумкової атестації.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Організаційне забезпечення підготовки фахівців освітнього ступеня “Бакалавр” базується на необхідності забезпечення основних принципів логічного поєднання безперервності, ступеневості, наступності та завершеності формування освітньої підготовки.

З метою удосконалення освітнього процесу розмежовані функціональні обов’язки структурних підрозділів університету, які задіяні в підготовці бакалаврів:

Деканати факультетів:

- бере участь в організації науково-методичних конференцій, семінарів стосовно вивчення передового досвіду підготовки бакалаврів в Україні та зарубіжних країнах;
- організовує проведення акредитації спеціальностей за освітнім ступенем “бакалавр”;
- готують ліцензійні та акредитаційні справи.
- забезпечують відповідну базу здобувачам бакалаврату для проведення наукових досліджень;
- несуть відповідальність за зміст і якість освітнього процесу, у тому числі за актуальність і практичне значення дипломних робіт;
- організовують роботу кафедр щодо підготовки навчально-методичної літератури;
- організовують практику та стажування здобувачів на відповідних об’єктах;
- беруть участь у розробці правил прийому;
- беруть участь у підготовці наказу про зарахування осіб на програму підготовки бакалаврів;

- формують концепцію підготовки фахівців освітнього рівня “Бакалавр” за відповідними спеціальностями;
- розробляють навчальні плани підготовки фахівців освітнього ступеня “Бакалавр”;
- аналізують, контролюють успішність слухачів та готують документи на призначення стипендії;
- організують роботу Екзаменаційної комісії;
- організують методичні семінари за участю в них здобувачів третіх - четвертих курсів;
- організують навчально-виховний процес зі здобувачами;

Кафедри:

- забезпечують освітній процес зі здобувачами;
- надають методичну допомогу здобувачам;
- залучають здобувачів до науково-дослідної роботи кафедри;
- надають допомогу здобувачам у підготовці публікації статей, матеріалів конференції за результатами їх наукових досліджень та проводять виховну роботу.

4. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ

Зміни і доповнення до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти першого(бакаларського) рівня вищої освіти в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва вносять на розгляд вченої ради університету в установленому порядку.

Рішенням вченої ради
ХНАУ ім. В.В. Докучаєва
Протокол № 3 від 31 березня 2021 р.